

Turun museokeskuksen julkaisut

Julkaisuluettelo sisältää Turun museokeskuksen julkaisut, jotka ovat ilmestyneet 2011–2024. Julkaisulistamme päivittyy säännöllisesti. Ajantasaisin tieto löytyy verkkosivuiltamme www.turunmuseokeskus.fi. Kyselyt aiemmin ilmestyneistä julkaisuista: kirjatilaukset.museo@turku.fi.

Myynti ja arvostelukappaleet

kirjatilaukset.museo@turku.fi

Julkaisut saatavilla valikoidusti Museokeskuksen museokaupoista. Tiedustelut Museokauppa Fatabur, Turun linna, Linnankatu 80, puh. (02) 262 0303, fatabur.turunlinna@turku.fi

HUOM! Tarkista kirjan saatavuus ja mahdollinen päivitetty hinta.

Turun museokeskuksen julkaisut 2024

IIU SUSIRAJA

Iiu Susiraja

TOIM. ANNA FRANCK & JOHANNA SEPPÄ

Kansainvälisesti menestynyt turkulainen kuvataiteilija Iiu Susiraja (s.1975) tunnetaan pysäyttävistä valokuva- ja videoteoksista, joissa taiteilija esiintyy itse odottamattomissa yhteyksissä. Hänen tuotantoonsa kuuluu myös eri materiaalein toteutettuja veistoksia, installaatiota ja piirroksia.

Susirajan kuvat käyvät vuoropuhelua äärimäisen näkyvyyden ja peittämisen välillä. Teosten keskiössä ovat arkipäiväiset esineet, joiden kautta syntyy teosten omaperäinen huumori ja surrealistista lähestyvä tunnelma, mitä oivaltavat teosnimet vahvistavat.

Runsaasti kuvitettu teos antaa lukijalleen hyvän näkemyksen Susirajan tuotannosta. Kaikki tekstit ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, sisältäen mm. Aalto-yliopiston valokuvatutkimuksen professori Harri Laakson sekä Museokeskuksen intendentti Riitta Kormanon artikkelit.

64 s., sidottu, pehmeäkantinen, ovh 32 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 90, ISBN 978-951-595-228-8, ISSN 1797-9633

Luostarinmäki – Pala vanhaa Turku

TOIM. SANNA KUPILA & ANNIINA LEHTOKARI

Luostarinmäki on pala vuoden 1827 palosta säästynyttä Turku, ja se tekee paikasta erityisen. Erityisiä ovat myös sen kujilla kulkeneet ihmiset, vähävaraiset ja osin huono-osaiset, mutta myös alansa osaajat, jotka uurastuksen myötä ovat päässeet asumaan oman katon alle kaupungin kupeeseen. Teos valottaa hyvin oman kodin rakentamista tyyliin ”otetaan sitä mitä on”. Samaan tapaan muovautui aikoinaan niukka ja käytännöllinen sisustus.

Kirja tuo esille elämän alueen kujilla, niin päivisin kuin illan pimetessä, sekä kertoo monipuolisesti mäen erilaisista asukkaista – timpureista ja muurareista, sirkustaiteilijoista ja soittoniekoista, mutta myös työttömyyden ja irtolaisuuden merkityksestä menneinä aikoina. Luostarinmäen kupeessa olleesta laajamittaisesta tupakanviljelystä kerrotaan omassa artikkelissa. Laajojen artikkelien lisäksi monenlaista tietoa antavat lyhyet faktaruudut.

160 s., sidottu, ovh 12 €, ISBN 978-951-595-225-7 (suomi),
978-951-595-226-4 (ruotsi), 978-951-595-227-1 (englanti)

Reinberg – enemmän kuin valokuvaaja

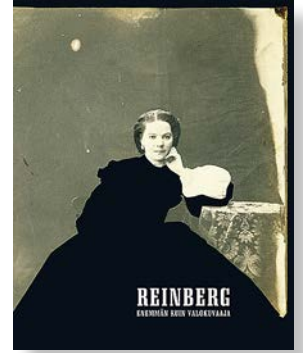
TOIM. MINNA IJÄS & SANNA KUPILA

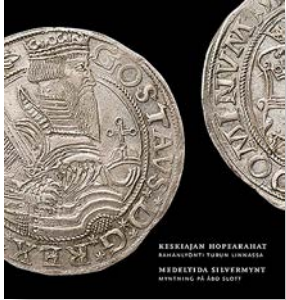
Valokuvaaja Johan Jakob Reinberg (1823–1896) tunnetaan parhaiten ikonisista Turku-kuvistaan. Niiden ohella hän valokuvasi ateljeessaan muotokuvia 1800-luvun lopun turkulaisista sekä työskenteli litografina, taidemaalarina ja piirustuksenopettajana. Metsästysharrastuksen myötä hän täytti eläimiä. Näistä tunnetuin on 1880-luvulla Varsinais-Suomessa lapsia tappanut susi, jota hän esitteli ateljeessaan maksua vastaan.

Reinberg sovelsi uusimpia valokuvaustekniikoita, kehitti menetelmiään tekemisen ja kokeilun kautta ja esimerkiksi väritti valokuvia maalaamalla. Hän myös järjesti yleisölle avoimia kosmoraama- ja kalkkivalonäytöksiä – oman aikansa ”elokuvia”.

Reinberg – enemmän kuin valokuvaaja esittelee laajasti 200 vuotta sitten syntynyttä monipuolista taitelijaa. Paitsi Turkunäkymiä, teos tuo esiin vaikuttavia muotokuvia sekä tuntemattomampia kansatieteellisiä valokuvia ja metsästyskuvia.

224 s., sidottu, ovh 40 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 89,
ISBN 978-951-595-224-0, ISSN 1797-9633

Keskiajan hopearahat – rahanlyönti Turun linnassa

TOIM. FRIDA EHRNSTEN, PETTERI JÄRVI & TUUKKA TALVIO

Turun museokeskus on tehnyt julkaisun Turun keskiaikaisesta rahanlyönnistä yhteistyössä Suomen Numismaattisen Yhdistyksen ja Svenska Numismatiska Föreningenin kanssa. Julkaisu on kokonaisuudessaan kaksikielinen ja kaikki tekstit ovat suomeksi ja ruotsiksi.

Turun rahapaja perustettiin Eerik Pommerilaisen aikana vuoden 1410 tienoilla. Aluksi Turussa lyötiin ns. kuusinaisia erityisesti valtakunnan itäistä osaa varten. Kristoffer Baijerilaisen ja Kaarle Knuutinpojan aikana rahanlyönti jatkui, mutta tässä vaiheessa Turussa lyötiin muiden rahapajojen tapaan auroja ja penninkejä. Rahapaja oli Kustaa Vaasan aikana hetkellisesti uudestaan toiminnassa 1520-luvulla ja vuosina 1556–1558.

Teoksen kirjoittajat käsittelevät artikkeleissaan Turussa lyötyjä rahoja, rahanlyönnin eri vaiheita, rahapajaa, rahamestareita sekä rahan käyttöä keskiajalla.

272 s., sidottu, ovh 40 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 88, ISBN 978-951-595-222-6, ISSN 1797-9633

Opas Suomen rahalöytöihin

Jani Oravisjärvi

Opas Suomen rahalöytöihin

JANI ORAVISJÄRVI

Metallinetsijöiden kestopuosikin kolmannessa uudistetussa painoksessa on vanhentuneet asiat ja tiedot päivitetty, kuten muun muassa löytöjen ilmoittamisohjeet. Mukana on lisäksi uusina rahoina muun muassa Kuusiston linnassa löytyt killingit, Viipurissa mahdollisesti lyöty äyri, kaksoisarvolliset rahat sekä neuvostojoukkojen sotien aikana jättämät rahat. Teoksen kuvitusta on myös paikoitellen hieman uudistettu.

208 s., sidottu, pehmeäkantinen, ovh 25 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 77, ISBN 978-951-595-221-9, ISSN 1797-9633. Kolmas uudistettu painos.

Anu Tuomi

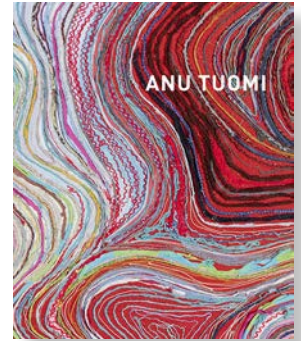
TOIM. MARIA HUOKKOLA, JOHANNA SEPPÄ

Anu Tuomen taide sai 1970-luvulla hänen uransa alussa vaikutteita sosiaalisesta realismista. Hänen kuvasi työläisiä rehellisellä mutta myötätuntoisella tyyliillä. Ilmeikkäät, tarkkanäköiset henkilökuvat olivat keskeisellä sijalla.

1980-luvulla Tuomi kuvasi luontoa ja luonnossa toistuvien värien havainnointia. Värit ovat olleet hänelle taiteilijana ehtymätön innoituksen lähde ja tutkimuskohde. 1990- ja 2000-luvuilla Tuomen taide muuttui yhä abstraktimmaksi ja teosten lähtökohta oli usein värien havaitsemisessa. Maalaukset muuntautuivat installaatioiksi ja seinille kiipeileviksi tai lattioille valuviksi taide-teoksiksi.

Kirja on läpileikkaus Tuomen elämästä, tiestä taiteilijana ja hänen taiteestaan. Kuvituksena on taideteosten kuvia uran alkuvaiheilta uudempiin teoksiin.

60 s., sidottu, pehmeäkantinen, alennettu hinta 3 €, Turun museokeskuksen vuosikirja Aboa 2022 / 82, ISBN 978-951-595-220-2, ISSN 1797-9641 LOPPUUNMYTTY.

Kylistä kasvoi Turku

Kaarinasta, Maariasta ja Raisiosta Turkuun liitettyjen kylien historiaa

TOIM. SANNA KUPILA

Turun kaupunki on laajentunut viereisten Kaarinan, Maarian ja Raision kylien alueille 1300-luvulta lähtien. Nykyiset rajansa Turku saavutti 1980-luvulla. Alueliitosten myötä naapuripitäjien kylät vähitellen sulautuivat ja katosivat kaupungin uumeniin. Ne turkulaistuivat. Osasta on jäljellä konkreettisesti vanha kylätontti maalaistaloineen, toisista nimi tiestössä.

Kylistä kasvoi Turku kertoo näiden tunnettujen ja tuntemattomien kylien historiaa kivikaudelta nykyaikaan. Kirjassa on paljon uutta tutkimustietoa, mukana on 62 kylää ja yli 400 valokuvaa.

Teoksen kirjoittajat ovat Turun museokeskuksen tutkijoita, osa edelleen museolla töissä, osa jo muihin tehtäviin siirtyneitä.

288 s., sidottu, ovh 34 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 87,
ISBN 978-951-595-218-9, ISSN 1797-9633

13 pyöveliä

Päättöntä menoa 1600-luvun Turussa

VELI PEKKA TOROPAINEN
TOIM. SANNA KUPILA

Veli Pekka Toropaisen uutuusteos valottaa turkulaista elämänmenoa kolmentoista pyövelin kautta heidän kertoessaan työtehtävistään ja elämästään. Näiden lisäksi teoksessa on 39 tuomitun tarina. Tuomionsa ovat aikoinaan saaneet niin humalaiset rellestäjät, kelvottomat papit kuin petolliset puoliset sekä itsensä surmaajat ja lapsensa murhaajat.

Tuomioihin johtaneiden tekojen taustat tulevat hyvin ilmi, sillä oikeudessa kuultiin lukemattomia todistajia, jotka kuvailivat tapahtumia tarkasti tai kuulopuheiden perusteella. Kaupungissa asuttiin tiiviisti ja rikoksille löytyi yleensä runsaasti todistajia, sillä tavallisuudesta poikkeavat äänet saivat ihmiset valppaiksi. Laajojen todistajakertomusten kautta aukeaa mielenkiintoinen ikkuna kaupunkiyhteisön jokapäiväiseen elämään. Tapahtumat ovat monipolvisia ja meno on välillä aika päätöntä. Kirja on luku-kokemuksena elämäkerrallinen muistelmateos.

288 s., sidottu, alennettu hinta 3 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 86, ISBN 978-951-595-216-5, ISSN 1797-9641

Kuralan Kylämäki

TOIM. SANNA KUPILA

Tiesitkö, että suosittu turkulainen museo Kuralan Kylämäki on aito vanha maalauskylä, jossa on asuttu lähes puolitoista vuosituhatta? *Kuralan Kylämäki* -julkaisu kertoo niin kylän varhaisimman asutuksen jäljistä kuin museoalueen nykyisistä rakennuksista, pihoista ja puutarhoista, sekä ajasta näiden ääripäiden välissä. Kuralan kylässä harjoitettiin maataloutta 1970-luvun alkuun saakka, aina aikansa parhaimmiksi havaittujen menetelmien mukaan ja joskus aivan eturintamassakin – sijainti Turun kaupungin kupeessa antoi lisämausteensa kylän elämään kautta vuosisatojen. Kylässä 1900-luvun aikana asuneet ihmiset tulevat tutuiksi, vauraimman talon pankinjohtaja-isännästä mäkitupalainen Renska-Miinaan. Erityisen paljon kerrotaan Iso-Kohmon talon asukkaista, sillä heidän kotinsa on nyt museon sydän. Siellä vierailija pääsee näkemään talon arkea ja juhlaa sellaisena kuin se muistoissa esiintyy. Talo ja kylä elävät sodanjälkeistä toiveikasta ja samalla muutosten myllertämää aikaa.

142 s., sidottu, ovh 12 €, ISBN 978-951-595-213-4 (suomi), ISBN 978-951-595-214-1 (ruotsi), ISBN 978-951-595-215-8 (englanti)

Turunmaa, yhteinen kulttuuriympäristömme – Åboland, vår gemensamma kulturmiljö

TOIM. PAULA SAARENTO

Sähköinen julkaisu Turunmaan kulttuuriympäristöstä. Teos sisältää monta mielenkiintoista asiantuntija-artikkelia, joissa kerrotaan mm. arkeologisesta perinnöstä, perinnebiotoopeista ja -maisemasta, kansanomaisista pyhä- ja juhlapaikoista, kiehtovista tuulimyllyistä, Saaristomeren Unescon biosfäärialueesta, Taalintehtaasta, Erik Bryggmanin tuotannosta Turunmaalla sekä kulttuuriympäristöstä kaavoituksessa. Rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja kylähistoriaa esittelevä osio pohjautuu Kemiönsaarella ja Paraisilla monien vuosien aikana tehtyyn rakennusinventointiin ja maisemahistorian tutkimukseen, jota on tehty yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen kanssa. Kohde- ja kylätiedot sekä maisemahistoria esitellään kartalla paikkatietomuodossa avattuna aineistona.

278 s. & paikkatietoaineistot. 2019. Sähköinen julkaisu. Maksuton. Varsinais-Suomen rakennuskulttuuri 17. Varsinais-Suomen liitto / Egentliga Finlands förbund, Varsinais-Suomen maakuntamuseo / Egentliga Finlands landskapsmuseum. ISBN 978-951-595-211-0, ISBN 978-952-320-023-4, ISSN 0784-2457

Turun linnan tarina 图尔库城堡的故事

HEIDI SAITO

Linnan kulta-aika alkoi kuningas Gustav Vasan aikana 1555 ja päättyi suureen tulipaloon 1614. Tämä kirja kertoo erityisesti kuninkaan poikien – Johan ja Erik – ja heidän vaimojensa ajasta linnassa vuosina 1556–1588. Kirjassa kerrotaan päähenkilöiden lisäksi renessanssielämästä linnassa yleensä, ruokatavoista ja mitä veroja tuolloin maksettiin sekä siitä, miksi Katariina oli ajan suosituin nimi. Teksti on mandariinikiinaksi ja asiat ja tarinat on sovitettu kiinalaiselle yleisölle ymmärrettäväksi. Tekstin on kirjoittanut pitkään Kiinassa asunut ja kiinalaisen kulttuurin tunteva Heidi Saito. Kirjan tekstit ovat melko lyhyitä ja pääosassa ovatkin upeat valokuvat linnasta. Teos sopii mainiosti lahjaksi kiinankielisille yhteistyökumppaneille.

112 s., sidottu, 2019, ovh. 25 €, ISBN 978-951-595-212-7

39 tarinaa 1600-luvun turkulaisnaisista

VELI PEKKA TOROPAINEN
TOIM. SANNA KUPILA

39 naista, 39 kohtaloa tarinoina, joissa kuuluu naisten oma ääni liki neljänsadan vuoden takaa. Kirjasta ilmenee miten porvarisvaimo pyöritti menestyvää ruukkia, mikä oli kaupungin kättilöiden rooli oikeustapauksissa tai miten kävi kaupungin ilmeisen huoran kuudelle lapselle? Teos on kunnianosoitus naisille, jotka vihdoinkin pääsevät ääneen. Kirjan kaupunkilaisnaiset elivät 1600-luvun Turussa. Kertomukset eivät ole kuvitteellisia, vaan naisten tarinat on koottu oikeuslähteistä. Teoksen kirjoittaja Veli Pekka Toropainen (FT) on erikoistunut tutkimaan 1600-luvun oikeuspöytäkirjoja. Hän toimii Turun yliopiston Suomen historian oppiaineessa tutkijana ja on keskittynyt Turun 1600-luvun historiaan.

236 s., sidottu, 2019, ovh. 25 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 85, ISBN 978-951-595-210-3, ISSN 1797-9641. LOPPUUNMYTTY.

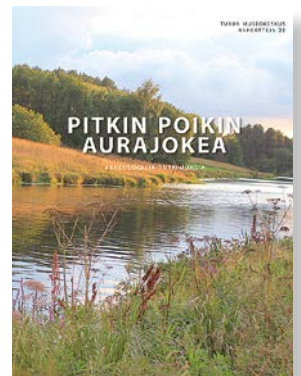
Pitkin poikin Aurajokea

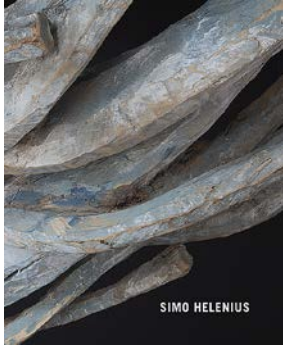
Arkeologisia tutkimuksia

TOIM. RIIKKA MUSTONEN & TANJA RATILAINEN

Sähköinen julkaisu *Pitkin poikin Aurajokea – Arkeologisia tutkimuksia* koostuu neljästätoista artikkelista, jotka kertovat Aurajokilaakson alueella tehdyistä uusimmista tutkimuksista. Esihistoriaan sijoittuvat artikkelit kertovat mm. Röntämäen Riihivainion muinaispellosta, Keetterinmäen rahakätköstä, rautakautisista hautalöydöistä ja tietenkin Ravattulan Ristimäestä. Historialliseen aikaan sijoittuvat tutkimukset pohtivat mm. Koroisten tiilien alkuperää, Turun kaupungin syntyä ja alueen kadonneita kylätontteja. Teoksessa on myös artikkelit keskiaikaisten tekstiilien värjäämisestä, Linnankadun varrella sijainneen savenväläjien tontin historiasta ja Kakolanrinteen unohdetun kolerahautausmaan tutkimuksista. Teos on omistettu museon arkeologina vuosina 2011–2017 toimineen Kaisa Lehtosen muistolle. Teos on luettavissa <https://www.turku.fi/kulttuuri-ja-liikunta/museo/palvelut/julkaisuja/julkaisut-verkossa>

204 s., 2019, maksuton pdf, Turun museokeskus raportteja 23, ISBN 978-951-595-207-3, ISSN 1797-965X

Simo Helenius

JOHANNA SEPPÄ

Simo Helenius -julkaisu kokoaa yhteen taiteilijan uraa ja tuotantoa kuudelta vuosikymmeneltä. Helenius (s. 1942) valmistui kuvanveistäjäksi Turun Taideyhdistyksen piirustuskoulusta 1969, löi itsensä läpi värikkäillä pop-teoksillaan 1970-luvun alussa ja siirtyi vähitellen puukuvanveiston pariin, josta hänet tunnetaan parhaiten. Kirja etenee biografiatyypillisesti alkaen taiteilijan lapsuudesta ja päättyen nykyyhetkeen. Kuvituksena on herkkuisia mustavalkokuvia arkistojen kätköistä sekä näyttäviä värikuvia taiteilijan teoksista. Kirja on julkaistu taiteilijan retrospektiivisen näyttelyn yhteydessä (Simo Helenius 8.6.–16.9.2018, Wäinö Aaltosen museo).

50 s., sidottu, 2018, alennettu hinta 3 €, Turun museokeskuksen vuosikirja ABOA 2017 / 81, ISBN 978-951-595-205-9, ISSN 1797-9641

Apteekkimuseo & Qwenselin talo

TOIM. HENNA YLÄNEN

Apteekkimuseon ja Qwenselin talon uusi kirja on osa 60-vuotiaan museon juhlavuotta. Kirja kertoo Turun vanhimmasta säilyneestä puutalosta, joka kätkee sisäänsä 1700-luvun lopun säätyläiskodin ja lähes täydellisen 1800-luvun apteekkikokonaisuuden. Kirjassa tutustutaan lääketieteen professori Joseph Pippingin monilapsiseen perheeseen, joka asui Qwenselin talossa 1700- ja 1800-lukujen vaihteessa, sekä saadaan tarkempaa tietoa säätyläiskodin esineistöstä ja opitaan mitä ovat olleet herrojen aamukävelyt. Apteekkimuseon osuus kertoo ajasta, jolloin apteekkari apulaisineen valmisti kaikki lääkkeet omin käsin asiakkailleen. Syventävät artikkelit kertovat lisäksi Qwenselin talon tapeteista ja lääkintätaidon historiasta Suomessa. Kirjan teksteistä vastaavat museopedagogi Tuula Hänninen sekä tutkijat Johanna Viitaharju ja Jukka Vornanen.

112 s., sidottu, 2018, ovh. 12 €, ISBN 978-951-595-201-1 (suomi), ISBN 978-951-595-202-8 (ruotsi), ISBN 978-951-595-203-5 (englanti)

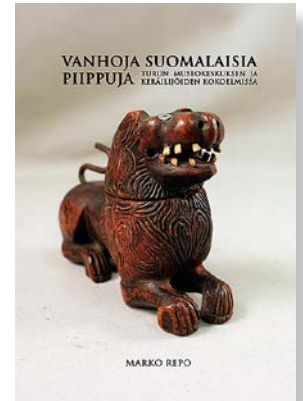
Vanhoja suomalaisia piippuja Turun museokeskuksen ja keräilijöiden kokoelmista

MARKO REPO

Turun museokeskus julkaisi keväällä 2018 ensimmäisen yksinomaan verkossa saatavilla olevan esinejulkaisunsa, turkulaisen harrastajan ja keräilijän Marko Revon kirjan *Vanhoja suomalaisia piippuja Turun museokeskuksen ja keräilijöiden kokoelmista*. Yli 500-sivuinen julkaisu tarkkoine, upeine valokuvineen antaa katsauksen museon omaan, jo 1800-luvun lopulta asti kertyneeseen kokoelmaan, täydennettynä nykyisten keräilijöiden aarteilla ja antiikkikaupan parissa liikkuvilla esineillä. Kyseessä ovat suurimalta osin Volter Kilven *Alastalon salin* piipunvalintakohtauksesta tutut pitkävirtiset hopeahelaiset merenvahapiiput, joten teos on samalla piippuihin hopeahelat valmistaneiden kulta- ja hopeaseppien historiaa.

Teos luettavissa www.turku.fi/kulttuuri-ja-liikunta/museo/palvelut/julkaisuja/julkaisut-verkossa

521 s., 2018, maksuton pdf, ISBN 978-951-595-200-4

Hannu Väisänen

Anna Ahmatovan neljä huonetta

TOIM. MARIA HUOKKOLA

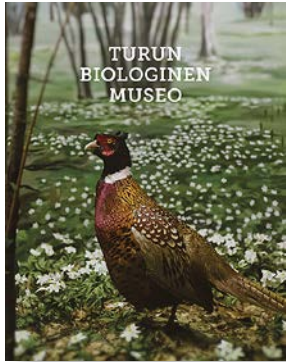
Julkaisu liittyy Hannu Väisänen näyttelyyn *Anna Ahmatovan neljä huonetta*, joka oli esillä Wäinö Aaltosen museossa 9.2.–20.5.2018. Kirja käsittelee kuvataiteilija ja kirjailija Hannu Väisänen (s. 1951) värikylläisten ja ilmaisuvoimaisten taideteosten sekä valokuvien ja Timo Valjakan kirjoittaman artikkelin kautta Anna Ahmatovan elämää ja runoutta. Kirja sisältää myös Valjakan artikkelin lyhennelmät ruotsiksi ja englanniksi.

Anna Ahmatova (1889–1966) oli venäläinen runoilija ja kirjailija, jota pidetään yhtenä Venäjän tärkeimmistä runoilijoista. Ahmatovan runous oli useaan otteeseen julkaisukiellossa ja hän sai kärsiä vainoista ja ahdistavasta yhteiskunnallisesta tilanteesta ja ilmapiiristä myös henkilökohtaisessa elämässään.

96 s., sidottu, 2018, alennettu hinta 12 €, Turun museokeskuksen julkaisuja 84, ISBN 978-951-595-199-1, ISSN 1797-9633

Turun biologinen museo

TOIM. SANNA KUPILA

Turun biologinen museo -kirja kertoo yli kymmenestä suomalaisesta luontotyypistä, joita voi nähdä museon dioraamoissa. Kertomuksista ilmenee hyvin millainen on ulkosaariston tai Lapin paljakoiden karu luonto tai mitä puuhailee karhu karjalaisessa kangasmetsässä. Kirjan kautta läheinen puutalokorttelin pihakin avautuu lukijalle aivan uusin silmin. Tietoruudut selventävät mm. mitä ovat sarat, heinät ja vihvilät, miksi Itämeren rehevöityminen on ongelma ja miten supikoira saapui Suomeen. Eläinaiheisista teksteistä vastaavat biologit Pekka Käär ja Maria Louna-Korteniemi. Upeat eläinkuvat tekevät tästä opaskirjanakin toimivasta teoksesta myös todellisen eläinkirjan.

112 s., sidottu, 2017, alennettu hinta 8 €, ISBN 978-951-595-197-7 (suomi), ISBN 978-951-595-198-4 (ruotsi)

Timme, tjug, tunna

Om mått och mätande

RED. SONJA HAGELSTAM

Timme, tjug, tunna är en handbok som behandlar olika måttsystem och hur de utvecklats och förändrats under århundradenas lopp. Boken tar upp mått och mätande ur flera olika synvinklar. Den behandlar förutom längdmått, ytmått och vikter även tidsmätning, stycketalsmätning, penningväsendet och klädstorlekar. Därtill innehåller boken en alfabetisk ordlista över olika termer och begrepp som har att göra med mått och mätande. Boken är en något redigerad version av den finska utgåvan som sedan 2003 getts ut i sju upplagor.

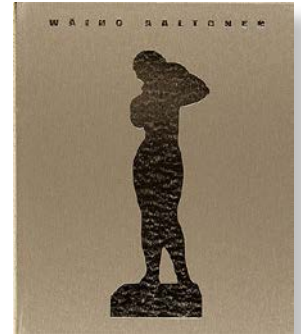
Åbo museicentrals publikationer 83, 203 s., inbunden, 2017, alennettu hinta 3 €, ISBN 978-951-595-196-0, ISSN 1797-9633

Wäinö Aaltonen Poseerauksia

ELINA OVASKA, MARJO AUREKOSKI-TURJAS, RIITTA KORMANO

Wäinö Aaltonen Poseerauksia esittelee kuvanveistäjän uraa sen alkuvaiheista 1960-luvulle tuoreista tutkimusnäkökulmista. Tekstit nostavat esiin taiteilijan tuotannon taustoja ja avaavat monipuolisesti niin tunnetuimpien julkisten veistosten kuin harvemmin nähtyjen teosten merkityksiä ja symbolisia ulottuvuuksia. Aaltonen julkisuus kuvan ohessa äänen saa myös hänen yksityinen ja perhekeskeinen puolensa. Kirja keskittyy yhdentoista tutkijan työn tuloksena kolmeen pääteemaan: taiteilijakuvan rakentumiseen, nuoren valtion kansallisiin paineisiin ja kansallisen sukupuoleen käsitteeseen. Kirja sisältää runsaasti kuva-aineistoa, myös ennen julkaisemattomia arkistokuvia. Julkaisu lähestyy uusista tulokulmista taiteilijaa, jolla on yhä paljon annettavaa nykypäivän tutkijoille ja taideyleisölle.

Turun museokeskuksen vuosikirja aboa 2015/79, 208 s., sidottu, 2017, alennettu hinta 45 €, ISBN 978-951-595-193-9 (suomi-ruotsi), ISBN 978-951-595-194-6 (englanti-venäjä), ISSN 1797-9641

Hyvin pakattu – puoleksi myyty

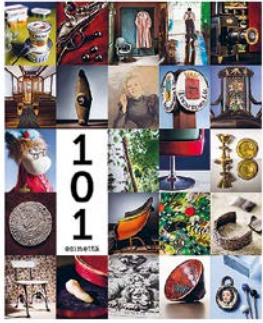
SILJA KOSKIMIES

Mielenkiintoisia, nostalgiaa herättäviä Huhtamäen Tehtaiden, Ipnoksen ja Hellaksen pakkauksia useilta vuosikymmeniltä. Turku-laista makeispakkaussuunnittelua ja suunnittelijoita värikkäiden pakkausten takana. Tätä kaikkea on *Hyvin pakattu – puoleksi myyty*. Teos valottaa pakkausten merkitystä myynnille esitelmällä Hellaksen ja sen edeltäjien pakkaussuunnittelua 1900-luvun alkupuolella. Samalla kerrotaan pakkaussuunnittelijan ammatin kehitymisestä. Kirjan värikkäät pakkaukset esittelevät nimien ja kuvituksen kautta eri aikojen ajankohtaisia aiheita. Aivan omaa luokkaansa ovat olleet Ipnoksen kekseliäät pakkaukset, joita kirjassa esitellään runsaasti. Niiden vastakohtana ovat 1940-luvun RaNa-tuotteet. Ne kertovat omaa karua kieltään pula-ajasta, jolloin pakkauksilta vaadittiin erilaista näkyvyyttä.

Turun museokeskuksen vuosikirja aboa 2016/80, 95 s., sidottu, 2017, alennettu hinta 16 €, ISBN 978-951-595-195-3, ISSN 1797-9641

101 esinettä

TOIM. HENNA YLÄNEN

101 esinettä -julkaisussa pääosassa ovat Turun museokeskuksen ainutlaatuiset kokoelmat. Kirjaan valitut esineet ovat osin pitkän pohdinnan tuloksia ja osin onnekkaita löytöjä. Mukana on kokoelmien helmiä ja vähemmän tunnettuja harvinaisuuksia. Kirja kurkistaa ennakkoluulottomalla otteella myös museotyön kulisseihin: sadan ja yhden tekstin kirjoittamiseen ovat osallistuneet niin eri aiheiden tutkijat, konservattorit, asiakaspalvelun ammattilaiset, oppaat kuin harjoittelijatkin.

101 esinettä juhlii sata vuotta täyttävän Suomen rikasta historiaa ja Turun moniäänistä menneisyyttä nostamalla esiin mielenkiintoisia tarinoita, arkisia ahertajia ja koskettavia kohtaloita.

Turun museokeskuksen julkaisuja 82, 210 s., sidottu, 2016, alennettu hinta 9 €, ISBN 978-951-595-192-2, ISSN 1797-9633

Taide, uskonto, valta

Teoksia Pietarin Valtiolisesta uskontojen historian museosta

Saman nimiseen näyttelyyn liittyvä julkaisu esittelee teoksia Pietarin uskontojen historian museon kokoelmista. Uskonnollisen taiteen merkitys ja tehtävä on aikojen saatossa vaihdellut puhtaasti uskonnollisen sanoman välittämisestä monitulkintaiseen poliittisen vallan ylläpitämiseen. Mikäli haluaa ymmärtää taideteoksen välittämää viestiä, on olennaista pohtia millaiseen kulttuuriseen kontekstiin teos on syntynyt. Teoksen käyttötarkoitus, tilaajan toiveet ja taiteilijan asema ovat eri aikoina ja eri kulttuureissa vaihdelleet. Joskus taiteen tekeminen on itsessään uskonnon harjoittamista. Toisinaan poliittisia ja uskonnollisia agendoja voi olla vaikeaa erottaa toisistaan. Kuvataiteen avulla on levitetty uskonnonvastaisia aatteita ja poliittisesti värityneitä ennakkoluuloja uskonnollisia ryhmiä kohtaan. Julkaisussa tarkastellaan erikseen 10 kokoelmateosta näyttelyn teemojen näkökulmasta.

Turun museokeskuksen julkaisuja 80 (suomi-ruotsi) ja 81 (englanti-venäjä), 54 s., sidottu, 2016, alennettu hinta 2 €, ISBN 978-951-595-190-8 ja ISBN 978-951-595-191-5, ISSN 1797-9633

Kuvalähde

Valokuvia Turun museokeskuksen kokoelmasta

TOIM. MINNA IJÄS

Kuvalähde esittelee Turun museokeskuksen valokuvakokoelmaa 14 kirjoittajan voimin. Kirja tuo nähtäville runsaan, upean kuvaaineiston ja tarjoaa tietoa valokuvien historiasta. Kirja on antoisa kaikille valokuvista kiinnostuneille, myös tutkijoille.

Turun museokeskuksen valokuvakokoelma on muotoutunut Turun kaupungin historiallisen museon perustamisesta 1800-luvun loppupuolelta lähtien. Museot ja arkistot ovat tänäkin päivänä lukusten kirjojen, tutkimusten, näyttelyiden, nettisivujen ja yksityisten ihmisten kuvalähteitä, joista sopivaa kuvallista tietoa ammenetaan.

Turun museokeskuksen vuosikirja aboa 2013–2014, 77–78, 255 s., sidottu, 2016, alennettu hinta 22 €, ISBN 978-951-595-189-2, ISSN 1797-9641

Turun linna

TOIM. SANNA KUPILA

Turun linna on kuvakirja ja tietokirja samassa paketissa. Linnan rakennushistorian lisäksi teoksessa kerrotaan loisteliaasta hovi-elämästä linnassa Juhana Herttuan, Erik XIV:n ja Pietari Brahen aikoina. Teoksesta selviää, miten moninainen on ollut linnan historia ja miten se on sotien jälkeen rakennettu nykyiseen loistoonsa. Kirja esittelee runsain valokuvien harmaakivisen, keskiaikaisen linnan komeuden. Kirjan kuvat avaavat myös linnan näyttelyitä, kuten upeita tyyli-suunnista kertovia huoneita ja linnan vankilahistoriaa. Suomalaisesta, keskiaikaisesta veistostaiteesta on oma lukunsa. Lisäksi kirja esittelee linnaa myös juhlapaikkana ja Turun kaupungin edustustilana. Turun linna on erinomainen lahjakirja Turusta ja sen maamerkistä – Turun linnasta kiinnostuneille. Kirjaa on saatavana suomen- ja englanninkielisenä.

Turun museokeskuksen julkaisuja 78 (suomi) ja 79 (englanti), 94 s., sidottu, 2016, ovh. 18 €, ISBN 978-951-595-187-8 ja ISBN 978-951-595-188-5, ISSN 1797-9633

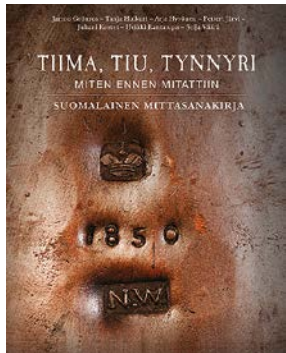

Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista

TOIM. PÄIVI LÖNNBERG & SATU STÄHLBERG

Saman nimiseen näyttelyyn liittyvä julkaisu esittelee Venäjän keisarillisen hovin yleistä lahjakulttuuria 1700-luvun lopulta 1900-luvun alkuun saakka. Julkaisu sisältää kaksi artikkelia, otoksia näyttelyteksteistä sekä kuvitetun esineluettelon näyttelyyn lainatuista 163 esineestä. Lahjoihin kietoutuu tarinoita perhesuhteiden historiasta, kansainvälisistä yhteyksistä ja valtakunnan sisäisistä virallisista tapahtumista. Lahjoitetut esineet kuvastavat myös muodin ja tyylin historiaa, keisarillisen perheen mieltymyksiä sekä hovin hengellisen, taiteellisen ja yhteiskunnallisen elämän rikkautta. Näyttely ja siihen liittyvä julkaisu ovat Turun museokeskuksen, Lappeenrannan museoiden ja Pavlovskin valtiollisen museon yhteistuotantoa.

Turun museokeskuksen julkaisuja 75 (suomi–ruotsi) ja 76 (englanti–venäjä), 112 s. Sidottu, 2015, alennettu hinta 3 €, ISBN 978-951-595-184-7 ja ISBN 978-951-595-185-4, ISSN 1797-9633

Tiima, tiu, tynnyri

Suomalainen mittasanakirja

TOIM. JUHANI KOSTET, SANNA KUPILA, MARITA SÖDERSTRÖM JA JOHANNA VIITAHARJU

Tiima, tiu, tynnyri – miten ennen mitattiin, on käsikirja, joka antaa vastauksen moniin vanhoja mittoja koskeviin kysymyksiin. Kirjan avulla selviää mikä on tiu tai tikkuri, pasma tai parmas tai virsta ja vaaksa. Monet vanhemmat ihmiset käyttävät edelleen sellaisia mittoja kuin jalka, tuuma, motti tai kortteli. Useimmille nuorille mainitut mitat ovat kuitenkin tuntemattomia. Kirjan sanastossa esitellään aakkosjärjestyksessä erilaisia mittoja ja niiden alkuperää sekä sisältää aakkosesta äyskäriin. Mukana on myös uudempiä käsitteitä kuten ”mäyräkoira” ja sixpack”. Kirja kertoo myös mittajärjestelmistä ja niiden kehityksestä nykyiseen metrijärjestelmään. Nyt myynnissä oleva julkaisu on jo seitsemäs painos, mutta teosta on uudistettu paitsi sisällöltään myös kuvitusta ja taitoltaan.

Turun museokeskuksen julkaisuja 68, 170 s., sidottu, 2015, alennettu hinta 10 €, ISBN 978-951-595-171-7, ISSN 1797-9633

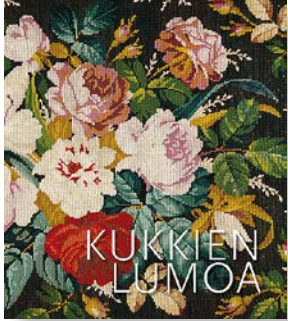
Tonttu-ukko tarinoi

NINA LEPOKORPI
KUVITUS KIRSI HAAPAMÄKI

Sakari Topelius kirjoitti sadun Turun linnan tonttu-ukosta vuonna 1849. Nyt Tonttu-ukon tarina jatkuu uudessa, Nina Lepokorven kirjoittamassa kirjassa *Tonttu-ukko tarinoi*. Tonttu muistelee tapahtumia ja seikkailujaan menneiden vuosisatojen ajalta. Ja muisteltavaa riittää. Onhan Tonttu-ukko seurannut Juhana Herttuan hovielämää 1500-luvulla ja tutustunut kreivi Pietari Brahen herkkuihin 1600-luvulla. Tontulle ovat tutuiksi tulleet myös linnan palvelusväen touhut ja muoti-ilmiöt eri aikoina. Kirjassa on 15 lyhyttä tarinaa, joita värittävät Kirsi Haapamäen piirtämät kuvat. Tarinoiden kautta Turun linnan elämää katsellaan uudesta näkökulmasta tontun silmin.

Turun museokeskuksen julkaisuja 73, 58 s., sidottu, 2015, alennettu hinta 10 €, ISBN 978-951-595-182-3 (sid.) ja 978-951-595-183-0 (pdf), ISSN 1797-9633

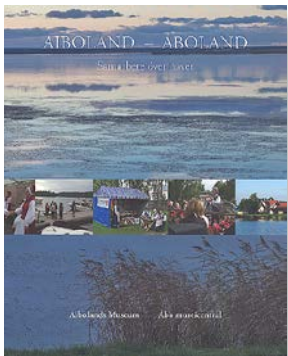

Kukkien lumoa

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM, SANNA KUPILA & JENNA KOSTET

Kukat eivät kuki vain pihoilla vaan ne kukkivat myös rakennusten julkisivuissa, taideteoksissa, suklaarasioissa, tapeteissa, pöytäliinoissa, vaatteissa, siis melkein kaikkialla! *Kukkien lumoa* kertoo sekä eurooppalaisesta tulppaani-innostuksesta, tulipomaniasta, että 1700-1800-lukujen tyypillisistä värjäyskasveista ja muista hyötykasveista. Kirja valottaa Crewel-kirjontatekniikan saloja ja kertoo mitä aatteita löytyy kirjojen pöytäliinan takaa ja miten ruusuaihe on muuttunut vuosisatojen aikana. Kirjan avulla oppii myös huomaamaan kaupungin urbaanit, veistostaiteeksi naamioituneet kukkapenkit ja tutustuu taideteosten kukkivaan menneisyyteen. Tässä teoksessa ruusut hehkuvat ja seinätkin kukkivat. Kirja sisältää 11 artikkelia eri kirjoittajilta.

Turun museokeskuksen julkaisuja 72, 196 s., sidottu, 2014, ovh. 29 €, ISBN 978-951-595-181-6

Aiboland-Åboland

Samarbete över havet

RED. SOLVEIG SJÖBERG-PIETARINEN & MARTTI PUHAKKA

Åboland och det estniska Aiboland är två kust- och skärgårdsområden med svensk kultur, på olika sidor av Östersjön. Denna bok är ett resultat ett tvåårigt samarbetsprojekt mellan de här regionerna, finansierat av Svenska kulturfonden. Aiboland – Åboland samarbete över havet undersöker likheter och kontakter mellan de två likartade skärgårdskulturerna, med artiklar som belyser bl.a. språk och dialekt, dräktskick och textilier. Boken, som redigerats av FD Solveig Sjöberg-Pietarinen och FD Martti Puhakka från Åbo Museicentral, omfattar sju artiklar skrivna av både yngre och äldre forskare och experter inom bl.a. etnologi, kulturhistoria och filologi.

Åbo museicentrals publikationer 71, 194 s., bindad, 2014, alennettu hinta 2 €, ISBN 978-951-595-180-9

Kiteytymä. Nykytaidetta Pietarista

TOIM. JONNI SALOLUOMA & GALINA LEONTIEVA

Wäinö Aaltosen museossa kesällä 2014 esillä olleeseen *Kiteytymä. Nykytaidetta Pietarista* -näyttelyyn liittyvä samanniminen näyttelyjulkaisu esittelee näyttelyn 14 taiteilijaa sekä esillä olleet teokset korkealaatuisina kuvina. Julkaisu valottaa monipuolisesti pietarilaista nykytaidetta, sen historiaa ja tämän hetken tärkeimpiä suuntauksia. Venäläisen nykytaiteen taustoja käsittelevän artikkelin on kirjoittanut Venäjän valtion museon nykytaiteen osaston vanhempi kuraattori Olesya Turkina. Näyttelyjulkaisua saa kahtena erillisenä kieliversiona: englanti-venäjä sekä suomi-ruotsi.

Turun museokeskuksen julkaisuja 69 ja 70, 95 s., sidottu, 2014, alennettu hinta 1 €, ISBN 978-951-595-178-6 ja ISBN 978-951-595-179-3

Tirkistelyä förmaakeihin ja ylishuoneisiin

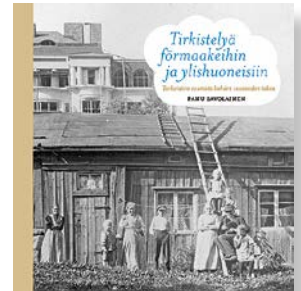
Turkulaista asumista kahden vuosisadan takaa

PANU SAVOLAINEN

Turussa koettiin 1700-luvulla ennennäkemätön nousukausi, joka heijastui myös kaupunkitilaan ja asuntoihin. Pimeät parituvat vaihtuivat valoisiin, värikkäisiin interiööreihin, ja maalta kaupunkiin muuttava väestö pakkautui mäenrinteiden täpötäysiin vuokratiloihin. *Tirkistelyä förmaakeihin ja ylishuoneisiin* kuvaa Ruotsin ajan lopun Turun asuntoja, asukkaita ja asuinjärjestelyjä, Turun palossa tuhoutuneen kaupunkiympäristön arjen tiloja. Teos perustuu palovakuutusasiakirjoihin, joiden avulla Turun palossa tuhoutunut kaupunkiympäristö tulee jälleen näkyviin, ensi kerran sitten vuoden 1827 tuhon.

Panu Savolainen (s. 1983) on turkulainen arkkitehti ja historian maisteri.

Turun museokeskuksen julkaisuja 67, 161 s., sidottu, 2014, alennettu hinta 10 €, ISBN 978-951-595-177-9

Velkuan, Livonsaaren ja Lempisaaren kulttuurimaisema ja vanha rakennuskanta

TOIM. PAULA SAARENTO

Teoksessa esitellään Velkuan, Livonsaaren ja Lempisaaren vanhaa rakennuskantaa ja kulttuurimaisemaa. FM Milla-Lotta Kemiläinen on kirjoittanut rakennuskantaa ja kylien historiaa käsittelevät tekstit päivittämiensä inventointien pohjalta. Kirjassa on useita kulttuuriympäristöä käsitteleviä asiantuntijoiden kirjoittamia artikkeleja. Maakunta-arkkitehti Kaisa Äijö selvittää kaavoituksen perusteita, arkeologi Jouko Pukkila kertoo Velkuan muinaisjäännöksistä ja FM Elina Pursimo Salavaisten saaren asutushistoriasta. Pitäjäneuvos Lauri Valtonen kuvaa talvinuotan vetoa Velkualla ja Fil. kand. Satu Nieminen ”kadonneesta kaupungista”, Velkuanmaan Velkuankaupungista. Tutkija Eija Suna selvittää vanhan rakennuskannan antikvaariseen korjaamiseen ja rakennussuojeluun liittyviä kysymyksiä. Julkaisussa on Varsinais-Suomen maakuntamuseossa vanhojen karttojen pohjalta tuotetut, maiseman muutosta kuvaavat maisemahistoriakartat.

Kirjan kustantajat ovat Naantalin kaupunki / Naantalin museo, Varsinais-Suomen liitto ja Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Varsinais-Suomen rakennuskulttuuri 16, 263 s.. sidottu, 2014, ovh. 30 €, ISBN 978-951-595-176-2. LOPPUUNMYTTY.

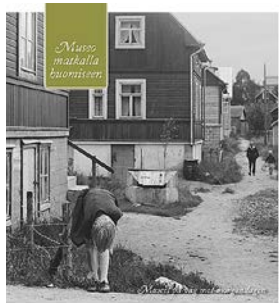

Rakkaudesta rakennuksiin

Kartanot Irja Sahlbergin tutkimuskohteina
IRMA LOUNATVUORI

Rakkaudesta rakennuksiin on opintomatka rakentamisen historiaan. Se opastaa tarkkaavaista lukijaa eri aikakausien rakennustapojen tunnistamisessa, rakenteiden ja sisustuksen yksityiskohtien ajoituksessa. Rakkaudesta rakennuksiin antaa avaimet ymmärrykselle, että kaikki, kaakeliuunista kattotuoliin ja miespihasta karjatarhaan on yhtäläillä tärkeitä ja arvokasta kohteen historiallisen kokonaisuuden arvioinnissa. Teos on kunnianosoitus vuosikymmenet rakennuskulttuurin tutkimuksen parissa uurastaneelle ja ainoalaatuiseen mittapiirustusaineiston tuottaneelle kulttuurihistorian tutkijalle Irja Sahlbergille.

Turun museokeskuksen vuosikirja Aboa 2011–2012/75–76, 201 s., sidottu, 2013, alennettu hinta 20 €, ISBN 978-951-595-175-5

Museo matkalla huomiseen Museet på väg mot morgondagen

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM & JENNA KOSTET

Turussa muuttuvaan maailmaan reagoitiin museoiden osalta vuonna 2009 yhdistämällä maakuntamuseo, Wäinö Aaltosen museo ja osia Suurtorin kulttuurikeskuksesta uudeksi organisaatioksi, Turun museokeskukseksi. Lopputuloksena muodostui iso ja moninainen kulttuuritoimija. Museokeskus on edelleen muistiorganisaatio, ja kokoelmatoiminta on edelleen keskeinen osa museon toimintaa. Mukaan on kuitenkin tullut paljon uusia toimintamuotoja ja kokoelmiin pohjautuvan perinnön välittämisen, yleisötyön merkitys on entisestään noussut. Muutos ei ole pysähtynyt uuden organisaation muodostamiseen, vaan uusia avauksia ja toimintamuotoja etsitään jatkuvasti.

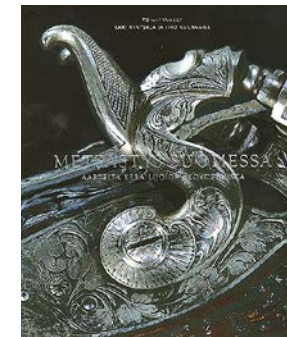
Turun museokeskuksen vuosikirja Aboa 2009–2010/73–74, 169 s., sidottu, 2013, alennettu hinta 2 €, ISBN 978-951-595-172-4

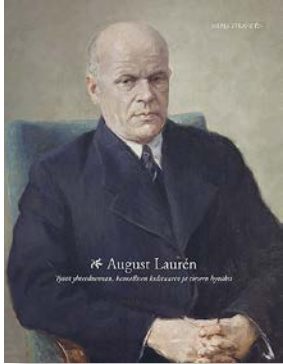
Metsästys Suomessa

Aarteita keräilijöiden kokoelmista
TOIM. KARI HINTSALA & IIRO KUURANNE

Metsästys Suomessa esittelee suomalaisen metsästyksen historiaa ja esineistöä ansarautoista ampuma-aseisiin ja keihäistä kaatoryppypikareihin. Pääpaino on 1800- ja 1900-luvuissa, mutta kirjassa luodaan katsaus myös metsästyksen ennen ampuma-aseiden aikakautta. Upeasti kuvitetun teoksen esineistö on peräisin yksityiskokoelmista.

SKS, 143 s., sidottu, 2013, ovh. 30 €, ISBN 978-952-222-447-7.
LOPPUUNMYTTY.

August Laurén

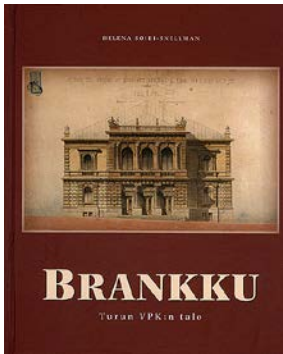
Työtä yhteiskunnan, kansallisen kulttuurin ja tieteen hyväksi

MERJA STRANDEN

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM & JENNA KOSTET

August Laurénin päiväkirjamerkinnot tekivät yhdessä Laurénin yksityiskokoelmaan kuuluvien dokumenttien kanssa mahdolliseksi tämän kirjan. Ainutkertainen lähdemateriaali valottaa sitä työtä ja uurastusta, jota Laurén teki tulevien sukupolvien hyväksi itseään säästämättä. Laurén oli luonteeltaan vaatimaton tarkkailija, joka ei halunnut tuoda esille omaa persoonaansa. Laurénin päiväkirjojen tutkiskelevat merkinnot avaavat näkymän turkulaiseen elämänpiiriin jossa kohtaavat lukuisat toimijat ja joka koostuu koko yhteisöä koskettavista tapahtumista.

Turun museokeskuksen julkaisu 64, 161 s. sidottu, 2012, alennettu hinta 2 €, ISBN 978-951-595-168-7

Brankku

Turun vapaaehtoisen palokunnan talon rakennusvaiheet

HELENA SOIRI-SNELLMAN

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM & KURT HEDBORG

Turun VPK:n talo vihittiin käyttönsä 30.10.1892. Se on yksi harvoista säilyneistä uusrenessanssityylisistä rakennuksista Turussa. Vuonna 1992 talon täyttäessä 100 vuotta Turun VPK päätti, että talon rakennushistoriasta tehdään tutkimus. Sen tekijäksi saatiin Turun maakuntamuseosta tutkija Helena Soiri-Snellman. Silloin julkaistu kirja on ollut jo pitkään loppuunmyyty, joten tutkimusta päätettiin täydentää 20 vuoden aikana tapahtuneiden asioiden kirjaamisella ja uusilla kuvilla. Yhteistyössä Turun museokeskuksen kanssa syntyi uusi kirja *Brankku – Turun vapaaehtoisen palokunnan talon rakennusvaiheet*.

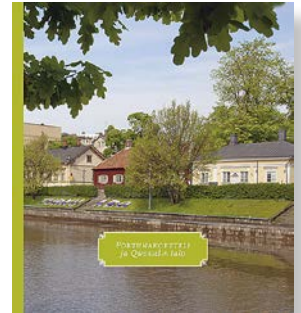
Turun museokeskuksen julkaisu 63, 160 s., sidottu, 2012, ovh. 30 €, ISBN 978-951-595-168-7. LOPPUUNMYTTY.

Fortunakortteli ja Qwenselin talo

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM

Turun keskustassa sijaitsevasta kulttuurihistoriallisesta arvokkaasta Fortunakorttelista tulee turkulaisen kaupunkikulttuurin uudenlainen keidas. Tavoitteena on luoda alueelle uudenlainen kauppakortteli, jossa on designin, käsityön ja muodin pieniä putiikkeja, gallerioita, kahviloita, ravintoloita, ”pop-up”-kauppoja ja työtiloja luovan alan toimijoille. Fortuna-kortteli yhdistää Aura-joen ja sen rannalla olevat ravintolat ja galleriat Kauppahallin kautta Hansakortteliin ja toimii kujana eri aikakausina syntyneiden kauppapaikkojen välillä. *Fortunakortteli ja Qwenselin talo* -julkaisu on syntynyt yhtenä Fortunakorttelin kehittämishankkeen tuloksena. Se on kertomus Fortunakorttelin elävästä historiasta, kuten Turun paloa edeltävältä kaudelta peräisin olevasta Qwenselin talosta. Kirja on myös upea valokuvakertomus korttelista keväällä 2012, juuri ennen uuden toiminnan ja toimijoiden aikaa.

Turun museokeskuksen julkaisu 61, 87 s., sidottu, 2012, ISBN 978-951-595-166-3. LOPPUUNMYTTY.

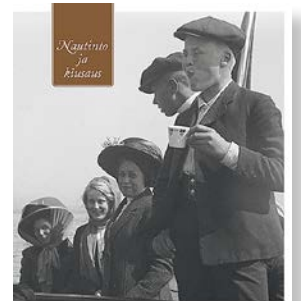

Nautinto ja kiusaus

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM

Turun museokeskuksen vuoden 2012 teemana oli Nautinto ja kiusaus. Teeman ympärille rakennettiin tapahtumia ja näyttelyitä museokeskuksen museoihin. Kirjan artikkelit liittyvät samaan teemaan, niissä käsitellään historian vanhinta huumetta, oopiumia, sokeria, mantelia ja marsipaania, pelejä ja pelaamista, kahvia ja sen korvikkeita sekä renessanssiajan juomatapoja ja -nautintoja.

Turun museokeskuksen julkaisu 60, 89 s. sidottu, 2012, alennettu hinta 3 €, ISBN 978-951-595-162-5

Riitmotti ja sapluuna

Tietoa entisajan rakentamisesta

TOIM. MARITA SÖDERSTRÖM

Riitmotti ja sapluuna. Tietoa entisajan rakentamisesta -julkaisu kertoo perinteisistä rakentamistavoista ja perinteisistä rakennusmateriaaleista kuten puun työstöstä hirreksi, hirsirakentamisen tekniikasta, kaakelimaakareiden uuneista sekä asuinrakennusten kiinteän sisustuksen muutoksista. Julkaisu esittelee myös puun työstämiseen ja rakentamiseen liittyviä erilaisia työkaluja. Artikkelien lomassa on myös vanhojen maalarimestarien ja rakentajien muistelmia.

Turun museokeskuksen julkaisuja 59, 219 s. sidottu, 2012, alennettu hinta 25 € , SBN 978-951-595-161-8. LOPPUUNMYTTY.

Turun Synagoga

TOIM. JUHANI KOSTET & MARITA SÖDERSTRÖM

Turun juutalaisen seurakunnan synagoga kantaa eteenpäin juutalaisuuden traditiota ja kulttuuria. Tunnettuudestaan huolimatta 100-vuotias synagoga on säilyttänyt salaperäisyytensä ja vain harvat turkulaiset ovat käyneet sen sisäpuolella. Samalla tavoin kuin sata vuotta sitten portista sisään käynyt yhteisö herätti kaupunkilaisten uteliaisuutta kiehtoo daavidintähdin koristeltu synagogarakennus tänä päivänä mielikuvitusta pikkuikkunoi-neen ja portteineen. Teos kertoo synagogan merkityksestä niin uskonnollisena rakennuksena kuin arkkitehtuurin edustajana ja suojelukohteena. Kirja valottaa myös juutalaisen yhteisön elämää ja asemaa yhteiskunnassa sekä juutalaista uskontoa ja kulttuuriperinnettä sadan vuoden ajalta.

Turun museokeskuksen julkaisuja 58, 159 s. sidottu, 2012, ovh. 45 €, ISBN 978-951-595-159-5

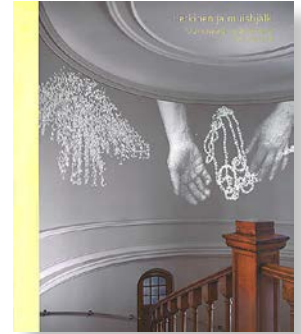
Hetkinen ja muistijälki

Turun kaupungin taidekokoelman julkiset teokset

TOIM. RIITTA KORMANO

Julkaisu täydentää *Ajan ote-* ja *Korkealta katsoja* -kokoelmajulkaisuja keskittyen julkisen taiteen ja kaupunkitilan erityiskysymyksiin. Ulkoveistosten lisäksi kirjassa tarkastellaan muun muassa prosentti- ja talletustaidetta sekä rakennuksiin kiinteästi kuuluvia teoksia. Julkinen taide muistuttaa ajastaan, mutta saa myös uusia yksilöllisiä tulkintoja nykyhetkessä. Ilmeikkäästi kuvitetut artikkelit rohkaisevat pysähtymään hetkiseksi ja löytämään omat muistijäljet kaupunkitilassa.

Turun museokeskuksen julkaisuja 56, 272 s. sidottu, 2012, alennettu hinta 5 €, ISBN 978-951-595-157-1

Pantern

Talo luostarin raunioilla / Ett hus på klostergrund

TOIM. PAAVO TOIVANEN & NINA EKHOLM

Turun keskustassa sijaitseva jugendtalo Pantern vietti 100-vuotisjuhlaansa 2010. Samalla paikalla oli jo varhaisella keskiajalla dominikaaniluostari; sen jäännösten arkeologiset kaivaukset ovat paljolti valaisseet Turun tuonaikaista elämää. Kulttuurihistorioitsijat Hannu Laaksonen ja Rauno Lahtinen ovat kirjoittaneet historiategoksen, joka ulottuu luostarin ajoista talon nykypäivään. Taidehistorioitsijat Helena Soiri-Snellman ja Cristian Hoffmann ovat laatineet erilliset luvut Panternin kaakeliuuneista ja lasimaalausikkunoista. asukkaiden kokemuksista talvisodan ajoilta 1960-luvulle kertovat Märta Söderholm ja Finn Berg.

Turun museokeskuksen julkaisuja 55, 211 s., sidottu, 2011, ovh. 42 €, ISBN 978-951-595-156-4. LOPPUUNMYTTY.

Naantalin kulttuurimaisema ja vanha rakennuskanta Ailostenniemeltä Ladvoon

TOIM. PAULA SAARENTO

Kirjassa esitellään kulttuurimaisemaa Kanta-Naantalin alueelta ja vanhaa rakennuskantaa kantakaupungin Kaivokadun koillisen puoleisista osista sekä Manner-Naantalin kylistä. Kortteleista ja kylistä kertovan käsikirjoituksen on inventointien pohjalta tehnyt tutkija Mari Termonen. FT Kari Uotila on kirjoittanut artikkelin Naantalin kirkosta ja sen yhteydessä toimineesta luostarista. FM Kari Appelgren kertoo naantalilaisen kulttuuripersoonan ja taiteilijan Axel Haartmanin elämästä ja tuotannosta. Museoassistentti Ritva Joensuu on kirjoittanut Luolalan kartanoon perustetusta kasvatustalosta käsitellyn ja talouskoulusta sekä lasten parantolasta ja Naantali-opas Leena Mattila Karvetissa sijainneesta urkurakentamosta. Karvetin omenatarhasta on kirjoittanut professori Erkki Leppäkoski. Naantalin maisemahistoriaa tutkinut HuK Jaana Salmi esittelee Kanta-Naantalin maiseman historiaa kylittäin.

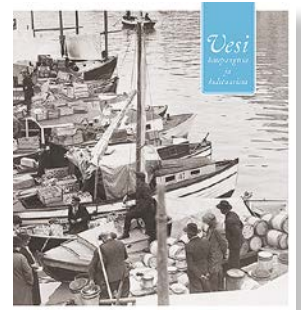
Kustantajat ovat Naantalin kaupunki, Varsinais-Suomen liitto ja Varsinais-Suomen maakuntamuseo. Varsinais-Suomen rakennuskulttuuri 15, 207 s., sidottu, 2011, ovh. 30 €, ISBN 978-951-595-157-1

Vesi kaupungissa ja kulttuurissa

TOIM. JOANNA KURTH & MARITA SÖDERSTRÖM

Turun museokeskuksen kesän 2011 teemana oli vesi. Teema näkyi julkaisun lisäksi eri museoissa esillä olevissa näyttelyissä sekä Sauna Lab -hankkeessa. Julkaisun artikkeleissa pohditaan muun muassa elämän syntyä maapallolla, joen merkitystä turkulaiselle kaupunkikulttuurille, varhaista käyttöveden saantia ja vesihuoltoa niin 1900-luvun alun maaseudulla, Turun linnassa kuin Luostarinmäelläkin, Kupittaa lähde ja Turun kylpy- ja saunaelämää, veden eri olomuotoja sekä vettä kuvataiteessa.

Turun museokeskuksen julkaisuja 54, 121 s. sidottu, 2011, alennettu hinta 2 €, ISBN 978-951-595-154-0

Turun katuja ja toreja

Nimistöhistoriaa keskiajalta nykypäivään

TOIM. SANNA KUPILA & MARITA SÖDERSTRÖM

Turun katuja ja toreja -julkaisu selvittää turkulaisia paikannimiä ja niiden historiaa. Turun kaupungin monisatavuotinen historia näkyy sekä vanhoissa että uusissa katunimissä. Teoksen kirjoittajat ovat Turun asemakaavan ja sen nimistön asiantuntijoita. Kaupungin varhaisimpien nimien historiallista taustaa ja asemakaavahistoriaa ovat selvittäneet Museoviraston pääjohtaja Juhani Kostet, Turun museokeskuksen tutkija Sanna Kupila ja professori Tauno Perälä. Turun asemakaavaosastolla työskennellyt, jo edesmennyt asemakaava-arkkitehti Hilikka Junnila on tutkinut Turun asemakaavanimistöä, Turun nimistötoimikunnan nykyinen esittelijä, kaupungin kaavoitusarkkitehti Iina Paasikivi puolestaan selvittää, miten Turun keskustan asemakaava on kehittynyt ja muuttunut Engelin kaavasta lähtien. Turun kaupungin nimistötoimikunnan jäsen Veikko Laakso valottaa nimistötoimikunnan historiaa.

Turun museokeskuksen julkaisuja 53, 437 s., sidottu, 2011, alennettu hinta 25 €, ISBN 978-951-595-150-2

